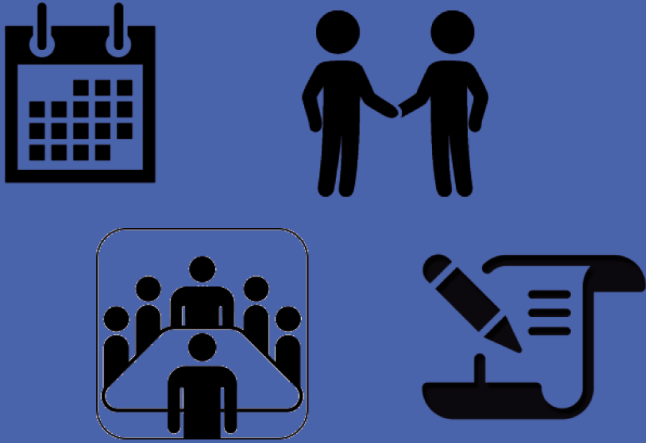

ประเด็นหลักเกี่ยวกับคำแนะนำ

การป้องกัน

การเตรียมการ

แนวทางว่าด้วยการจัดการอัคคี
ภัยในพื้นที่พรุของอาเซียน

one vision
one identity
one community

การรับมือ

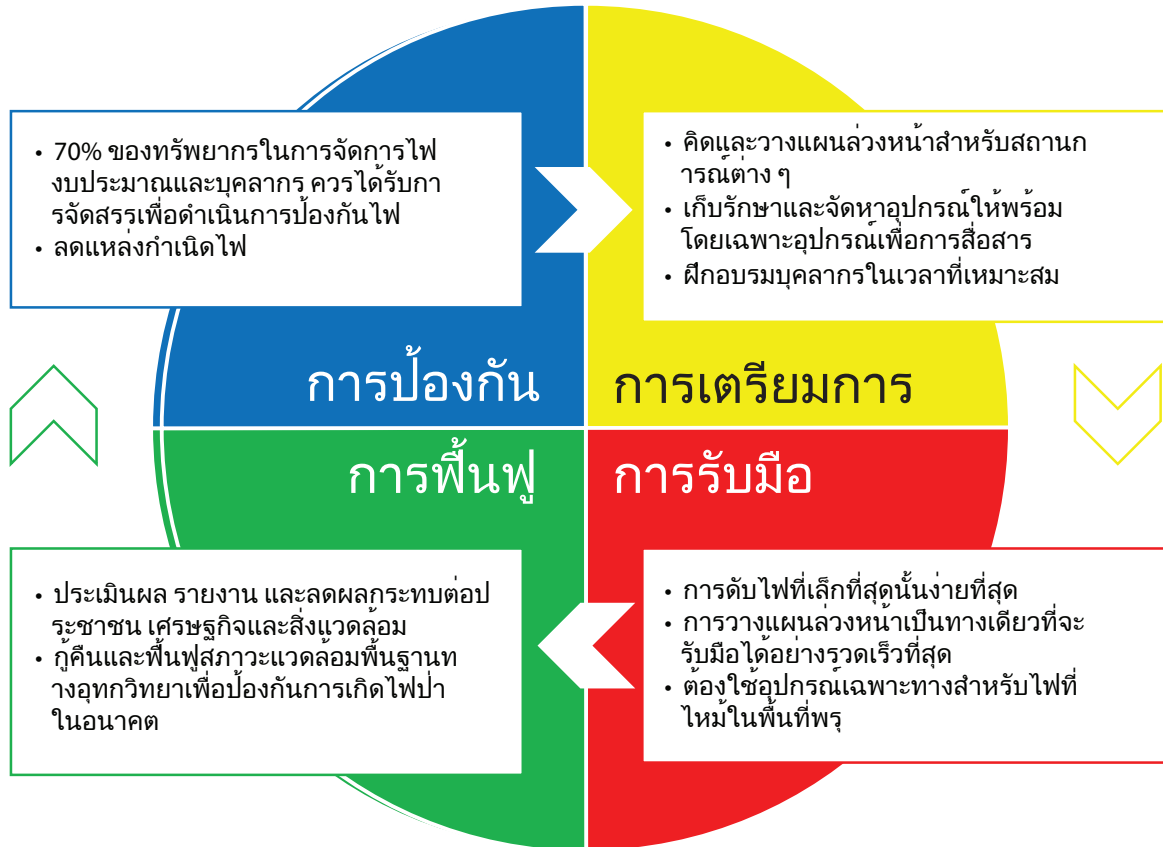

การฟื้นฟู

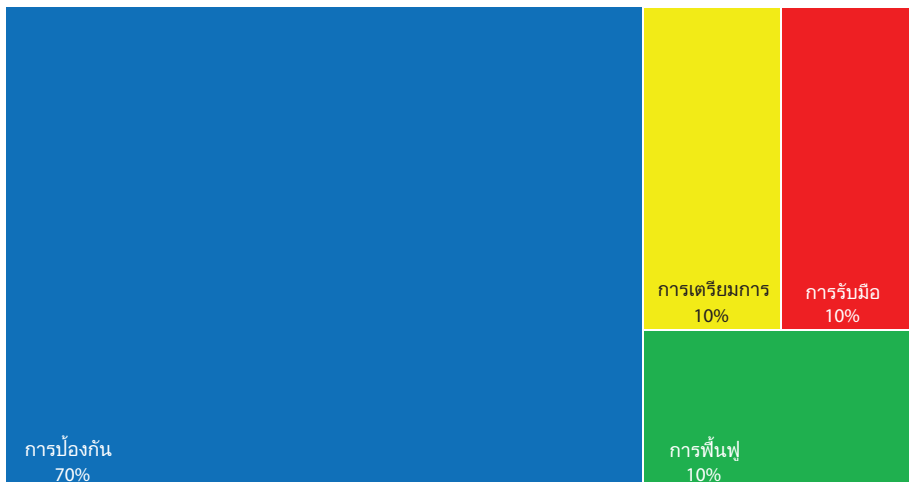
การจัดการอัคคีภัยแบบบูรณาการคืออะไร

การจัดการอัคคีภัยแบบบูรณาการ Integrated fire management (IFM) มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากอุบัติเหตุไฟป่า โดยดำเนินการภายใต้บริบทของธรรมชาติและระบบเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งรวมองค์ประกอบในการจัดการอัคคีภัยไว้ดังนี้ การป้องกัน Prevention, การเตรียมการ Preparedness, การรับมือ Response และการฟื้นฟู Recovery (PPRR) โดยเป็นแนวทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดดำเนินการในเวลาและระดับที่เหมาะสม เพื่อเตรียมพร้อมรับมือและจัดการกับสถานการณ์อัคคีภัย.

วัฏจักรการจัดการไฟแบบบูรณาการ (INTEGRATED FIRE MANAGEMENT, IFM)

ปัจจุบัน ทรัพยากรที่จัดสรรในการป้องกันไฟนั้นไม่เพียงพอ IFM เน้น ให้จัดสรรทรัพยากร 70% สำหรับการป้องกันไฟ และส่วนที่เหลือออก (30%) สำหรับการเตรียมการ การรับมือ และการฟื้นฟู การจัดการด้านอุทกวิทยาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการรับประกันความยั่งยืนของระบบนิเวศในพื้นที่พรุและการป้องกันไฟ พื้นที่พรุแทบไม่คอยเกิดไฟป่าในสภาพแวดล้อมตามสภาพธรรมชาติ .

แบบแผนโครงสร้าง

แนวทางนี้มุ่งเน้นไปยังห้าหัวข้อสำคัญที่สัมพันธ์กัน ได้แก่ 1) นโยบายและระเบียบข้อบังคับ 2) ข้อมูลและองค์ความรู้ 3) การวางแผนและการประสานงาน 4) ทรัพยากร และ 5) การสื่อสารสาธารณะ โดยเฉพาะการป้องกันไฟ หัวข้อสำคัญที่เพิ่มเติมคือมาตรการในการป้องกันไฟป่าในพื้นที่พรุ.

ที่เกิดในพื้นที่พรุ นโยบายและระเบียบข้อบังคับเหล่านั้นจำเป็นต้องมีแนวทางสมดุลที่ยอมรับว่าการระบายน้ำในพื้นที่พรุเพื่อการเกษตรเชิงการค้าไม่ใช่แนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืน การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมควรมุ่งลดการใช้พื้นที่พรุเพื่อการพัฒนา ควรมีการจัดตั้งระบบการจัดการด้านอุทกวิทยาเพื่อรักษาระดับน้ำให้เหมาะสมและลดการทรุดตัวของพื้นที่พรุ หายที่สุด ต้องตระหนักว่าพื้นที่พรุเป็นส่วนสำคัญของภูมิประเทศแบบที่ราบลุ่มและระบบการป้องกันชายฝั่ง.

มาตรการการป้องกันไฟในพื้นที่พรุ

การยกระดับการป้องกันไฟผ่านการจัดการที่ดินและน้ำ รวมถึงการส่งเสริมการจัดการที่ดินและแนวทางการพัฒนาที่ลดความเสี่ยงจากไฟ ถือเป็นสิ่งสำคัญ แนวทางที่สำคัญที่สุดในเรื่องนี้เป็น การจัดการน้ำ นอกจากนี้ การสนับสนุนให้นาระบบแนวเกษตรมาใช้แทนพืชล้มลุก ยังสามารถป้องกันไฟป่าในพื้นที่พรุและเพิ่มรายได้ของครัวเรือน ขณะเดียวกันก็สามารถลดความเสี่ยงจากอัคคีภัยได้.

ข้อมูลและองค์ความรู้

การทำความเข้าใจภูมิประเทศเป็นกุญแจสำคัญในการตัดสินใจวางแผนและการจัดสรรทรัพยากร ดังนั้น จึงต้องรวบรวมและปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ เส้นทางการเข้าถึง พืชพรรณ ดิน ประวัติการเกิดไฟ โครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูลประชากร สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และกรรมสิทธิ์ที่ดิน ควรจัดทำรายงานขึ้นเพื่อให้ทราบสาเหตุ พฤติกรรม และผลกระทบหลังเกิดเหตุไฟ อีกทั้ง ควรวีเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอบริบทในการจัดการและการควบคุมดูแลให้ดีขึ้นในอนาคต.

การวางแผนและการประสานงาน

การปลูกฝังความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ควรทำการตรวจตราในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงร่วมกันเป็นประจำ โดยสอดคล้องกับระบบการจัดชั้นอันตรายของไฟ (Fire Danger Rating System, FDRS).

การป้องกัน

นโยบายและระเบียบข้อบังคับ

การริเริ่มนโยบายและระเบียบข้อบังคับระดับชาติสำหรับการปกป้องพื้นที่พรุและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในการจัดการไฟ

- ระบุการถือครองที่ดินอย่างชัดเจน
- มีการจัดการพื้นที่พรุให้เป็นหน่วยอุทกวิทยาตามพื้นที่ภายใต้กฎหมาย
- ต้องมีการบังคับใช้ระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสม การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด และหลักเกณฑ์สำหรับการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด

- ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิธีการใช้ไฟที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม และอันตรายของควันต่อสุขภาพ
- สร้างความตระหนักรู้ผ่านสื่อและรายการเป้าหมายอย่างเหมาะสม
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการและอุปกรณ์ทางเลือกในการจัดการที่ดินโดยไม่ต้องใช้ไฟ

- การจัดการอุทกวิทยาในพื้นที่พรุแบบเชิงรุกผ่านการกั้นคลองการปิดคลอง และการเปลี่ยนการใช้ที่ดินไปจากระบบการปลูกพืชที่ต้องระบายน้ำ
- การฝึกอบรมและพัฒนา เช่น เรื่องการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืน การพัฒนาแผนป้องกันไฟ การสร้างแนวกันไฟ กลไกทางเลือกสำหรับการจัดการที่ดินโดยไม่ใช้ไฟ
- แต่งตั้งทีมเจ้าหน้าที่ป้องกันไฟที่ทำงานภาคสนาม และประสานงานกิจกรรมทั่วทั้งพื้นที่จากทีมเฉพาะกิจระหว่างหน่วยงาน

- ยกระดับมาตรการการป้องกันไฟผ่านการจัดการที่ดินและน้ำ รวมถึงการส่งเสริมการจัดการที่ดินและแนวทางการพัฒนาที่ลดความเสี่ยงจากไฟ
- แนวทางที่สำคัญที่สุดในเรื่องนี้เป็น การจัดการน้ำ
- ไฟในพื้นที่พรุสามารถป้องกันได้ด้วยการสนับสนุนให้นาระบบแนวเกษตรมาใช้แทนพืชล้มลุก

- ประวัติการเกิดไฟ รวมถึงพฤติกรรมและคามารในการใช้ประโยชน์จากไฟ
- ชุมชน - ข้อมูลประชากร จำนวน และขนาดชุมชน สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม
- การจัดทำแผนที่ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศ พืชพรรณ ถนน แม่น้ำ แหล่งน้ำ และอื่นๆ

- ปรับปรุงแผนการจัดการไฟแบบบูรณาการ (Integrated fire management, IFM) ที่มีการวางแผนการจัดการไฟโดยชุมชน และประสานงานกิจกรรมต่างๆ ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- จัดตั้งทีมเฉพาะกิจระหว่างหน่วยงาน (รัฐบาล บริษัทเอกชน และชุมชน) และแต่งตั้งผู้นำเพื่อประสานงานด้านความสามารถในการป้องกันระหว่างหน่วยงาน
- จัดตั้งระบบบัญชาการเหตุการณ์ไว้ล่วงหน้าเพื่อพัฒนาความสามารถในการรับมืออย่างเหมาะสม

ทรัพยากร

อุปกรณ์ดับไฟ รวมถึงอุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ต้องเหมาะสมกับ ลักษณะภูมิประเทศ และมีการเก็บรักษาและตรวจสอบอย่างต่อเนื่องเมื่อใช้งาน ควรให้ความสำคัญกับรายละเอียดต่าง ๆ ในหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับการจัดการไฟในพื้นที่พรุอย่างมาก เช่น เนื้อหา ระยะเวลาในการฝึกอบรม และการจัดการทรัพยากรบุคคล กล่าวคือ .

การสื่อสารสาธารณะ

ทีมสื่อสารในองค์กรจัดการไฟต้องตระหนักถึงความต้องการของ ประชาชนและให้ข้อมูลที่เพียงพอโดยไม่ทำให้ชุมชนตื่นตระหนก นอกจากนี้ ยังต้องกรองและถ่ายโอนข้อมูลไปยัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน

ข้อมูลและองค์ความรู้

จัดทำและเผยแพร่แผนที่ของพื้นที่เสี่ยงสูงในการเกิดอัคคีภัย ตำแหน่ง ของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง และทรัพยากรที่ใช้ในการดับเพลิง ให้กับผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ASEAN ยังสามารถคาดการณ์ ความเสี่ยงจากอัคคีภัยผ่านระบบ FDRS ซึ่งเป็นระบบเตือนภัยล่วงหน้า เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับฤดูไฟป่าที่จะมาถึง โดย ASEAN สามารถเข้าถึงข้อมูลขอทดสอบประจำวันได้.

การวางแผนและการประสานงาน

ตรวจสอบให้แน่ใจว่าบุคลากรที่สำคัญเตรียมพร้อมแล้ว และควรเตรียม ทรัพยากรให้พร้อมสำหรับใช้งานได้ทันทีเมื่อจำเป็น มีการทำการ จำลองและฝึกปฏิบัติเพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าบุคลากร สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานและอุปกรณ์มีความพร้อมใช้งาน ทั้งยังควรดำเนินการตรวจติดตาม FDRS เป็นประจำ.

ทรัพยากร

ดินอินทรีย์ต้องใช้ทรัพยากรอื่นเพิ่มเติม โดยเฉพาะอุปกรณ์เฉพาะทาง ตรวจสอบการเตรียมต่าง ๆ เพื่อจัดหาอุปกรณ์ การฝึกอบรมร่วมกันเป็นอีกวิธีหนึ่งในการแบ่งปันทรัพยากร และต้อง เพิ่มความสามารถให้มากก่อนเริ่มฤดูไฟป่า.

การสื่อสารสาธารณะ

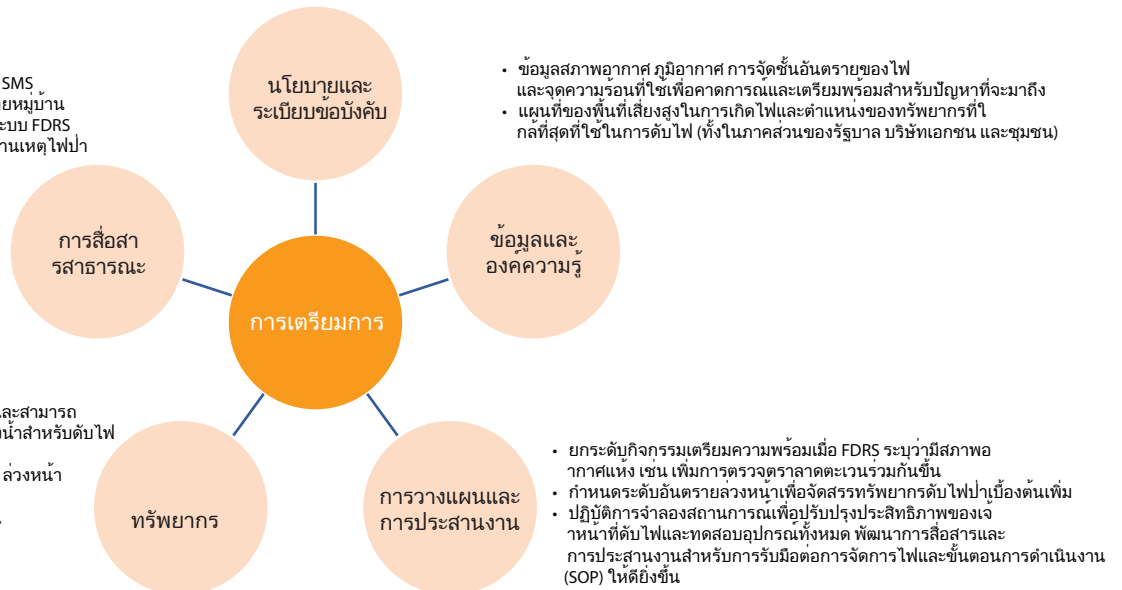
การให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของการใช้ไฟแก่สาธารณะอย่างต่อเนื่องสามารถช่วยสร้างบรรทัดฐานทางสังคมเพื่อลดเหตุการณ์การ เกิดไฟได้ รายงานสภาพอากาศประจำวันและสื่อประชาสัมพันธ์ควรมี ข้อมูล FDRS ที่เกี่ยวข้องกับสภาพอากาศและการคาดการณ์ล่วงหน้า นอกจากนี้ การแสดงข้อมูล FDRS และการแจ้งให้ชุมชนทราบถึงวิธีการ ใช้ ข้อมูล FDRS นั้นเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีวิธีการและเครื่องมือในการรับข้อมูลและข้อเสนอแนะจากสาธารณชน.

การเตรียมการ

นโยบายและระเบียบข้อบังคับ

การเตรียมการที่ดีเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้มั่นใจในการรับมือที่เหมาะสม ที่สุด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการระงับไฟและการสูญเสียอันเนื่องมาจากไฟ ป่า การรับมืออย่างรวดเร็วในช่วงแรกที่เกิดไฟป่าจะทำให้ค่าใช้จ่ายในการยับยั้งอัคคีภัยลดลง ดังนั้น จึงแนะนำให้จัดสรรทรัพยากรจำนวนมากเพื่อระงับไฟขณะที่ยังไม่ เพียงเล็กน้อย.

- เพิ่มเงินทุนที่จัดสรรไว้ล่วงหน้าและตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีความพร้อมก่อนเผชิญเหตุไฟไหม้แบบฉุกเฉิน
- แนะนำแนวความคิดการจัดสรรทรัพยากร (เงินทุน) เพิ่มขึ้นเพื่อดำเนินการ "ป้องกันไฟป่าเบื้องต้น" ในเชิงรุก

รับมือ

นโยบายและระเบียบข้อบังคับ

นโยบายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการรับมือด้านการควบคุมไฟมักมุ่งเน้นที่ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ เช่น เมื่อตรวจพบไฟไหม้แล้ว ระยะเวลาที่คาดว่าจะดับไฟขนาดต่างๆ สามารถใช้เป็น “ตัว

©Rini Sulaiman/Norwegian Embassy

ชี้วัดประสิทธิภาพ” ได้ สามารถมอบรางวัลบางรูปแบบหรือคำกล่าวขวัญให้กับทีมดับเพลิงหรือกลุ่มชุมชนได้หากพวกเขาบรรลุตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพ จากนั้นสามารถเชิญทีม/กลุ่มเหล่านี้ให้ดำเนินการฝึกอบรมและแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเพื่อปรับปรุงขีดความสามารถทั่วประเทศ.

ข้อมูลและองค์ความรู้

รายงานสถานการณ์ไฟ (SitReps) มีความสำคัญต่อการตัดสินใจและการวิเคราะห์ความต้องการ ควรมีการจัดเตรียม SitRep สำหรับไฟในแต่ละวัน และส่งไปยังสำนักงานใหญ่เพื่ออัปเดตความต้องการด้านทรัพยากรและผลลัพธ์ที่คาดหวัง นอกจากนี้ หน่วยดับเพลิงจำเป็นต้องติดตามสถานการณ์และการพยากรณ์อากาศ FDRS และข้อมูลจุดความร้อนไปพร้อมกัน.

การวางแผนและการประสานงาน

ใช้งาน “แผนการรับมือเบื้องต้น” (Initial Response Plan) อย่างรวดเร็วเมื่อยืนยันเหตุการณ์ไฟป่าแล้ว โดยใช้แผนการระดับไฟที่พัฒนาขึ้นในขั้นการเตรียมการ ประเทศใน ASEAN สามารถใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ในการจัดการทีมดับเพลิงฉุกเฉิน เพื่อให้ทั้งแผนระดับไฟและทีมจัดการไฟมาตรฐานสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว

ทรัพยากร

ควรมีเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เครื่องมือช่างพื้นฐาน อุปกรณ์เฉพาะทาง ให้พร้อมสำหรับผู้ที่ใช้งานอุปกรณ์นั้น ๆ.

การสื่อสารสาธารณะ

การแจ้งให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคพื้นดินและคุณภาพอากาศเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่เกิดไฟและตรวจสอบว่าสิ่งใดปลอดภัยที่สุดสำหรับประชาชน.

- สร้างตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านการจัดการ เช่น รับมือกับไฟในระยะเวลาที่กำหนด ลดจำนวนการเกิดไฟ/อำเภอ ลดการค่า PSI ในช่วงเวลานี้

- การสื่อสารสาธารณะผ่านสื่อกระจายเสียง เช่น การอัปเดตข้อมูลเกี่ยวกับ ไฟ พื้นที่อันตรายที่ควรหลีกเลี่ยง ข่าวสารและการให้คำแนะนำด้านสาธารณะสุข

- รายงานสถานการณ์ประจำวัน (SitReps)
- ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับไฟ เช่น รายงานสภาพอากาศประจำวัน ระบบการจัดชั้นอันตรายของไฟ อุทกวิทยา การเกิดอัคคีภัยที่พยากรณ์ไว้

- ใช้วิธีการดับไฟอย่างรวดเร็วเพื่อลดความสูญเสียและค่าใช้จ่ายโดยรวม
- ใช้อุปกรณ์เฉพาะทางที่เหมาะสม
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าอุปกรณ์ดับไฟพร้อมใช้งาน
- ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์เพื่อจัดการไฟ

- การดำเนินงาน “แผนการรับมือเบื้องต้น” (Initial Response Plan) และการใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์
- การพัฒนาแผน “การควบคุมไฟหลัก” อย่างรวดเร็ว กล่าวคือ แนวภูมิประเทศและการใช้ฝายกันน้ำเพื่อดับไฟ
- ปรับปรุงการใช้กำลังพลและทรัพยากรที่พร้อมสนับสนุนจากหน่วยงานในอำเภอหรือจังหวัด

การฟื้นฟู

นโยบายและระเบียบข้อบังคับ

ควรมีการปรับปรุงนโยบายและระเบียบข้อบังคับเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูระบบนิเวศของพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ เพราะจะช่วยลดความเสี่ยงจากไฟในอนาคต นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการจัดการสวัสดิการสังคมอย่างรอบคอบ เนื่องจากไฟป่าพรมักเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความต้องการทางเศรษฐกิจ.

ข้อมูลและองค์ความรู้

ผู้บัญชาการเหตุการณ์และหัวหน้าหน่วยงานควบคุมไฟป่าควรส่งมอบรายงานเกี่ยวกับความเสียหายและความสูญเสียอันเนื่องมาจากไฟป่าก่อนสรุปรายงานของตน ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้หน่วยงานส่วนกลางของรัฐบาลได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่ที่ดีขึ้น ดำเนินการตัดสินใจในการสนับสนุนความสามารถด้านการฟื้นฟูหลังเกิดไฟจากข้อมูลได้ดีขึ้น และแนะนำแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายด้านไฟป่า

ของประเทศเมื่อจำเป็น ควรจัดทำแผนที่พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้โดยการเปรียบเทียบภาพถ่ายดาวเทียมหรือโดรนก่อนและหลังเกิดเหตุไฟป่า เพื่อระบุความเสียหายของพืชพรรณและดิน การตรวจสอบหาสาเหตุของไฟป่าเป็นสิ่งสำคัญในการระบุแหล่งกำเนิดไฟและผู้วางเพลิง.

การวางแผนและการประสานงาน

รัฐบาลควรให้ทีมสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการประเมินความเสียหายและความสูญเสีย และแนะนำการดูแลที่ทันทั่วถึงและประหยัด เพื่อให้พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบสามารถฟื้นฟูได้ จากนั้น จึงควรมีการจัดลำดับพื้นที่เหล่านี้ตามหลักเกณฑ์เฉพาะที่ระบุไว้ในนโยบายภายใน.

ทรัพยากร

ควรจัดสรรทรัพยากรเพื่อการฟื้นฟูพื้นที่ได้รับความเสียหาย ทำการวิจัย เพื่อเลือกวิธีการปลูกที่เหมาะสมที่สุดที่พืชสามารถเติบโตได้เร็วและสามารถทำซ้ำได้ หากเป็นไปได้ ควรพิจารณากลุ่มด้านมนุษยธรรมและสังคมเพื่อจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนชุมชนที่ได้รับผลกระทบ.

การสื่อสารสาธารณะ

การมีส่วนร่วมของประชาชนและการให้ความรู้

กับประชาชนในเรื่องความสำคัญของการป้องกันและการฟื้นฟูพื้นที่พรุที่เสียหายอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนมีจิตสำนึกของความเป็นเจ้าของและการเพิ่มขีดความสามารถอย่างต่อเนื่องในการปกป้องพื้นที่พรุที่ยังคงเหลืออยู่ ซึ่งสามารถสนับสนุนการดำเนินการนี้โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการช่วยเหลือด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมต่าง ๆ ได้.

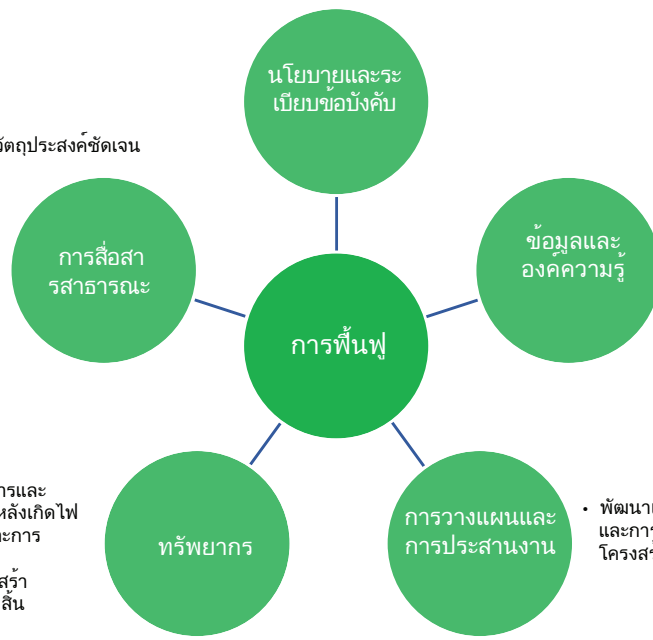
- ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการและการสนับสนุนแก่ประชาชน
- การฟื้นฟูทางสิ่งแวดล้อม

- โครงการการศึกษาและการพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน
- โครงการช่วยเหลือชุมชน
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการการสนับสนุนและการช่วยเหลือที่มี

- การคำนวณการประเมินความเสียหาย
- การรายงานการตรวจสอบ

- มนุษย์: ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการและการสนับสนุนขณะเกิดไฟและทันทีหลังเกิดไฟ
- สิ่งแวดล้อม: การจัดหาเมล็ดพันธุ์และการจัดการด้านอุทกวิทยา
- เศรษฐกิจ: ดำเนินการประเมินโครงสร้างพื้นฐานและโครงการฟื้นฟูให้เสร็จสิ้น

- พัฒนาแผนฟื้นฟูสวัสดิภาพประชาชน ภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจสำหรับความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน

สิงพิมพ์ฉบับเต็ม